

INAUGURACIÓ DE LA CATOSFERA 2010

Granollers, 29 de gener de 2010

Molt bona tarda, senyor alcalde, regidores i regidors, blocaires, 'tuitaires', 'feisbucaires', si se'm permet dir-ho així. En primer lloc, vull agrair la invitació per tornar a participar en aquesta inauguració, en aquesta tercera edició de la Catosfera, que, sens dubte, són les jornades més importants sobre web 2.0 que es fan a Catalunya.

He anat seguint les jornades des del seu inici, des de l'aposta que ha fet l'Ajuntament de Granollers per aquest esdeveniment i que, d'alguna manera, no deixa de ser un cert termòmetre de com evoluciona, de com està, de com creix la comunitat catalana a la xarxa.

Jo crec que el primer mèrit de la Catosfera va ser, precisament, estructurar i posar cares a la comunitat virtual que, d'alguna manera, ja es relacionava a través d'internet, però que va tenir aquí, en aquesta ciutat, i fa només tres anys –dic "només tres anys", perquè en tres anys han passat tantes coses!–, la primera oportunitat de desvirtualitzar-se i, per tant, de poder fer una cosa que és molt habitual, i necessària, que és poder anar a fer un cafè, fer petar la xerrada i parlar sobre aquelles coses que ens interessin; en aquest cas, sobre la xarxa i, sobretot, sobre els canvis que la nostra societat està vivint i tots plegats estem protagonitzant.

Per tant, tots sabem que la relació a la xarxa, més d'hora que tard, acaba necessitant relació presencial, acaba necessitant aquesta trobada, aquest contacte més personal i, per tant, aquí a Granollers, això un cop l'any és possible i està molt bé que així sigui.

Vull, doncs, començar fent aquest reconeixement a aquest paper pioner i definidor de la Catosfera, a la voluntat de generar debat a la xarxa sobre el que passa a la xarxa, a l'esperit d'anàlisi de les noves eines virtuals i a estudiar la construcció d'aquesta societat-xarxa que estem vivint i, hi insisteixo, protagonitzant, fins i tot.

Com diu l'eminent sociòleg Manuel Castells, i la cita és textual: "Internet no és una simple tecnologia; és el mitjà de comunicació que constitueix la forma organitzativa de les nostres societats, és l'equivalent al que va ser la factoria a l'era industrial o la gran corporació a l'era postindustrial", una mica en relació

amb el que deia fa un moment l'alcalde. Per tant, la revolució de les tecnologies de la informació i la comunicació està en marxa i, com ja he dit en altres fòrums similars a aquest –i m'agrada dir-ho, a més a més–, vostès són destacats agents 'revolucionaris'. I no s'espantin, però és així.

Aprofito l'avinentesa, també, per fer alguna altra reflexió, que em fa l'efecte que és oportú fer-la aquí, precisament. I és la vitalitat del país, de la nació catalana a internet, i això no és casual. D'alguna manera cada país avui ha de construir la seva identitat digital, i ben bé podem dir que comença a existir, i amb força, una identitat digital pròpia, una identitat digital catalana, que és complexa, evidentment, que és plural, com el país, però que, en tot cas, el que també és clar és que, com a país, hem de ser presents a la xarxa, i hem de tenir una estratègia pròpia, hem de tenir una estratègia digital. Una part d'aquesta estratègia digital, òbviament, passa per la llengua, i per tant també passa per aquests valors lingüístics i socials que ens defineixen com a país.

Jo crec que el català –sense haver d'entrar ara en cap debat lingüístic ni polític, però les coses són com són i no hi ha volta de full, et poden agradar més o menys–, que és una llengua que, malgrat tot i malgrat les dificultats, ha resistit el pas dels anys, que és una llengua viva a l'escola, que és una llengua present a la societat –no tant com caldria, sobretot en l'àmbit social..., i aquests dies assistim a la polèmica de la llei del cinema, però el que és cert que és si avui volem anar al cinema en català l'oferta que trobarem serà absolutament ínfima, ínfima. O si repassem els mitjans de comunicació tradicional, repassem quants es fan en català, quants es fan en castellà, etcètera.

Per tant, més enllà de tot això, el que és evident és que a la nova societat que s'està construint nosaltres hi hem de ser, evidentment, com el que som i, per tant, també el català hi ha de tenir un pes important. Per tant, la llengua catalana a internet ha de tenir el seu paper.

I, sincerament, també crec que, per sort, la xarxa és molt més desacomplexada del que és la societat en molts aspectes, i no parlem ja de les institucions o dels canals clàssics, i això no deixa de ser un avantatge. Funcionem més desacomplexadament, i de vegades això pot comportar sorpreses, però acaba tenint una presència real que jo valoro especialment.

Quin és el resultat de tot això? Quina és la conseqüència de tot això? Doncs, que tenim una presència virtual que és molt més gran que no el pes demogràfic dels nostres deu milions de parlants. Som una comunitat lingüística potent, molt potent, i continuem avançant, per exemple, gràcies al domini propi, el puntcat,

que en el seu primer any de funcionament, fins l'1 de gener de 2007, va captar 16.693 registres; que l'1 de juliol de 2009, havia crescut fins als 36.710.

Ara sembla una anècdota i sembla que estigui molt lluny, però recordem el que va costar posar en marxa el puntcat, les dificultats que hi van haver. És a dir, el que en aquell moment semblava que hagués de ser un gran drama, no tan sols no ha estat un gran drama sinó que s'ha normalitzat, ha funcionat, s'ha fet molt bona feina, i a més a més, en aquest sentit, afegixo l'estudi de l'empresa nord-americana d'antivirus McAfee, que situa el domini puntcat, empatat amb altres, però el situa en segon lloc pel que fa a seguretat informàtica. O, dit d'una altra manera, que navegar per les pàgines puntcat és segur. Bé, doncs, què voleu que us digui? Que és important que un informe internacional ens doni una posició de podi en aquesta qüestió, tenint en compte que qui va primer és el domini puntgov, com sabeu, que és el primer entre els 280 que s'han analitzat a tot el món, i que és el que correspon, el que ha potenciat el govern dels Estats Units. Per tant, no està gens malament, al contrari.

Dic això perquè jo crec que al segle XXI, quan estem construint una nova societat i estem plens de dubtes en tots els àmbits, en molts aspectes, també és bo que aquesta identitat digital del país es vagi construint. I, a més, ho anem fent en tots els àmbits, no des de les institucions només, perquè si es fa des de les institucions serà coixa, sinó que ho hem de fer des de tots els àmbits. I celebren, d'alguna manera, que aquest procés es faci amb tanta naturalitat i normalitat com sigui possible, perquè és la millor manera de fer les coses.

Permeteu-me que em centri –encara que l'alcalde em demanava que em referís al Parlament 2.0, que va evolucionant, però justament molt vinculat a aquest concepte– en l'explosió de les xarxes socials, que és el tema principal d'aquesta Catosfera, de la Catosfera 2010, i que ho faci vinculant aquestes eines a la política.

El 2.0, l'activació de xarxes socials, implica... I em sembla que és demà que hi ha un taller que diu: 'Existeix la política 2.0?'. Sí! Després, cadascú pensarà coses molt diferents, però existeix, segur. I per què existeix? Doncs, perquè, justament el que implica, que és aquesta participació activa, aquesta comunicació en totes dues direccions, comença a donar-se. No és general, no és la norma, no és habitual, però comença a donar-se. I això quan ha començat no té aturador, ni marxa enrere possible. I per això dic aquest 'sí' contundent, que existeix la política 2.0, perquè cada vegada això anirà a més. És inevitable.

Per tant, jo crec que la primera batalla que hi havia –no l'única ni la més important– que era que això comencés a funcionar, ja l'hem guanyada. I a poc a

poc anirem incorporant jo crec que cada vegada més en la manera de fer política del segle XXI aquest concepte, com un concepte avançat, atractiu, que, a més a més, ens pot ajudar a canviar moltes coses.

I, compte! Estem en any electoral, 2010, any d'eleccions, i ja hem començat a assistir a episodis, però s'equivoquen els que veuen la política 2.0 com una manera de fer campanyes electorals només. Si no s'entén que el 2.0 és participació i que la força de la participació, un cop engegada, no tan sols no es pot aturar, sinó que no és fàcil d'aturar en cap cas, s'equivoquen rotundament.

Com us deia, jo crec que ja s'està entrant en el dia a dia polític, i a la xarxa s'hi ha de ser, no s'ha d'utilitzar. Això, en un any electoral, no és fàcil. I de la mateixa manera que dic que existeix la política 2.0 també dic que hi ha el risc de fer un mal ús de la política 2.0, i llavors les conseqüències per a qui seran? Doncs, potser per a qui la utilitzi malament també.

Amb això vull dir que estem en un moment delicat –hi insisteixo, l'any electoral, des d'aquest punt de vista, és una realitat i, per tant, així ho hem d'afrontar–, però, justament, en la manera de fer política o comencem a entendre que s'han de canviar les coses de debò, des de baix, amb sinceritat i a fons, o ens estarem equivocant.

I poso un exemple. Casos Millet i Pretòria, gran escàndol. Tots fem propòsit d'esmena, diem: "No, farem la llei electoral". La llei electoral no arreglarà ni el cas Pretòria, ni el cas Millet, però la llei electoral sí que ajudarà a començar a creure que, efectivament, és possible fer la política d'una altra manera. Per tant, podem intentar corregir coses que el sistema en què ens hem enrocat tots plegats fa que la política sigui poc atractiva i que el procés electoral sigui un tràmit més que no té cap mena d'interès ni de..., és allò d'anar a votar cada quatre anys, que hi penso però sé que és una llista tancada, etcètera.

Molt bé, passa tot això i, pam!, el bolet: la llei electoral, la ponència electoral. Bé, doncs estem igual. No hem avançat ni una línia, ni una línia, i és dramàtic. Perquè en el fons el que estem dient és que no volem canviar, i la societat ens reclama aquest canvi.

Hi havia un informe fet per experts transversals –és a dir, de tots els partits, no militants de partits, sinó persones de diverses sensibilitats, catedràtics– que des del punt de vista científic era un bon element d'estudi i de reflexió, i una guia, fins i tot, que ens hauria ajudat, que ens podria ajudar, que ens pot ajudar, que ens ha d'ajudar que això sigui veritat, o sigui que la llei electoral arribi a bon fi. Doncs no, estem aturats, col·lapsats, i ens estem equivocant. I ens estem

equivocant en una de les qüestions que jo crec que han d'acabar determinant aquesta nova manera de fer política.

N'hi ha molts: la llei electoral, la política 2.0, com es fa, com s'interacciona, com es dóna veu a la gent, el finançament dels partits polítics, etcètera. Són moltes les qüestions que hem de posar damunt de la taula, però el que és cert és que en aquests moments això està així.

Per tant, el canvi del 2.0 –i aquest és el missatge que intento explicar– no és tant un canvi d'eina –al cap i a la fi internet ja fa més de quaranta anys que existeix–, no és un canvi d'eina, sinó que és un canvi d'ús, és un canvi en la manera de fer, és un canvi en la mentalitat, i això sempre costa tant!

Les noves tecnologies ens han de permetre als representants polítics difondre millor el que estem fent. Per tant, intentar fer-nos més presents a aquells que ens han escollit. Ara que està tant de moda la paraula 'proximitat', doncs poden ser una bona eina per ser més propers.

I dit això, també una altra reflexió que jo crec que és important fer-la justament en aquests moments, després de les enquestes del CEO i tot allò que hem sentit aquests dies del desastre de la política. Els qui ens dediquem a la política, els polítics, que som molta gent en aquest país, no ho oblidem, no som només els diputats, els que són al govern..., en aquest país hi han milers de persones que fan política, gent que fa política en l'àmbit municipal, que són la gran base, gent que fa molts sacrificis.

És a dir, els polítics no som ni herois ni déus. Som persones normals i corrents, però tampoc som els dolents de la pel·lícula per definició. I no sé si ens hi estem convertint o ens hi estan convertint, és igual, però no som els dolents de la pel·lícula per definició.

Som persones que pensem, som persones que sentim, som persones que treballem, som persones que ens emocionem, tenim disgustos, ens agraden coses, tenim gustos, fins i tot, i coses que ens agrada compartir. I és absolutament indispensable que siguem capaços d'humanitzar la política, de presentar-la en una altra vessant absolutament diferent de l'estereotipada que tenim ara damunt la taula. Perquè la gran majoria, la immensa majoria de polítics, de persones que es dediquen a la política és així, amb els seus encerts i els seus errors, però és així. I les eines 2.0 poden ajudar, efectivament –si se'n fa un bon ús, hi insisteixo–, a humanitzar la política.

Per què? Doncs, perquè la política 2.0 propicia no tan sols el seguiment de la política –que això ho hem fet normalment o ho hem fet històricament per mitjà

dels mitjans clàssics–, sinó que propicia –i aquesta és la diferència, la novetat i on ens hem d’aferrar– el diàleg, propicia el debat, propicia la tan famosa participació ciutadana, que fa dècades que n’estem parlant, però que potser ara es comença a concretar en alguna cosa tangible.

Jo crec que la política 2.0, al final, ens condueix a una democràcia més directa, a una major participació política de la ciutadania, i a superar aquell estadi en què no tan sols escollim els nostres representants, sinó que, a més, avaluem, dialoguem, debatem i, a més, ho fem amb altres ciutadans. I també aconseguim que, amb aquest debat, amb aquesta participació, condicionem, influïm i fins i tot puguem aconseguir canviar determinades coses. És això, és això.

Per tant, queda clar que la xarxa ofereix moltes oportunitats a la militància – militància de les causes més diverses i més nobles–, a l’activisme, al dinamisme social, al dinamisme econòmic, al dinamisme associatiu, cultural, etcètera.

Ara bé, aquesta nova dinàmica participativa i de debat entre polítics i ciutadans requereix també –i també hi vull insistir, encara que sigui potser antipàtic el que diré– una ciutadania més responsable. I amb això no vull dir que la ciutadania no sigui responsable, per descomptat que ho és, però sí que ha d’estar més implicada en el funcionament de la democràcia.

Nosaltres, els polítics, hem de fer aquest esforç, hem de provocar aquest canvi de mentalitat. Hi insisteixo: no és fàcil, he posat l’exemple de la llei electoral i faig autocrítica, que quedi clar, però hem d’intentar-ho a totes, i al màxim, però per molt que fem, si després això no va acompanyat que la ciutadania també faci el seu procés, al final no servirà de res. Per tant, hi ha d’haver implicació, hi ha d’haver participació, hi ha d’haver crítica, per descomptat que hi ha d’haver crítica, i crítica constructiva, que és la bona. Hi ha d’haver aquella correspondència de reclamar els drets, sabent que estic exercint els deures. I això, perquè funcioni una societat, per trobar aquell punt d’equilibri necessari perquè funcionin les coses, avui és indispensable. I perquè funcioni la democràcia i d’alguna manera aquest element de participació també.

Per tant, la vitalitat, la bona salut de la democràcia no depèn només dels representants polítics. Que la poden malbaratar? I tant!, però tinguem clar que no depèn només dels representants polítics, depèn de tothom, depèn de tots plegats.

Entre altres coses, perquè, en participar, la ciutadania s’informa més, està molt més al damunt del dia a dia polític i això acaba enfortint el sistema democràtic, el

fa menys vulnerable, fins i tot jo crec que el pot arribar a fer més eficient, segons com. Però, és clar, tot això ha d'arribar.

Deixeu-me acabar amb una cita d'un escriptor que escriu cada dia al diari 'Avui', que és el Sebastià Alzamora. Hauria pogut agafar un article del Toni Soler, molt similar, que sortia diumenge a 'La Vanguardia'. Però, en fi, he agafat el Sebastià Alzamora perquè era molt més directe, tot i que el Toni Soler feia una reflexió pràcticament idèntica.

Era un article que es titulava 'Polítics i ciutadans', un article que analitzava, d'alguna manera, la insatisfacció dels ciutadans en relació amb els polítics, els papers que jugaven els polítics i els papers que jugaven els ciutadans. I criticava precisament això, l'estretor de mires, els tacticismes, que moltes vegades són tacticismes barats, que sovint impregnen la política, i per tant aquesta sensació que la desafecció existeix, que la distància, que les coses no van bé per culpa d'actituds que prenem i que fem els polítics.

Però també criticava una altra cosa, que era la manca de coresponsabilitat dels ciutadans. Cito textualment, deia Alzamora: "En una democràcia, tan fonamental és la qualitat dels dirigents com de la mateixa ciutadania, i per aquí tampoc estem per tirar coets. Segons el darrer estudi del CEO, un 37,4 per cent dels enquestats desconeix quins partits formen l'actual govern de la Generalitat i només un 22,4 per cent és capaç de citar les sis formacions que tenen representació al Parlament. D'això se'n diu 'menfotisme terminal' i, em torna a saber greu, però no és responsabilitat de cap polític, sinó de cadascun de nosaltres."

Per tant, tots tenim responsabilitats en aquest joc –nosaltres els que més, per descomptat–, i si no les complim se'ns ha d'exigir, demanar responsabilitats. Però el que vull dir és que la societat no funcionarà si no ens impliquem tots plegats en aquesta gran història que és la democràcia.

Acabo afegint al meu discurs una idea més. Saber utilitzar les eines 2.0 ha de ser per a tothom –per als polítics en particulars, però per a tothom– un exercici de responsabilitat a favor del bé comú. Per tant, hem de ser capaços de pensar menys en el guany personal i pensar molt més en el guany col·lectiu.

Si més no, aquesta és la meua modesta i humil manera de concebre la nova política, la política 2.0.

Moltes gràcies.